

10 ÅR MED DSOP

DSOP

DIGITAL SAMHANDLING OFFENTLIG PRIVAT

AKTIVITETS RAPPORT

2026

TI ÅR MED DSOP – TI ÅR MED SAMARBEID OG VERDISKAPNING

Når man står overfor en milepæl, er det naturlig å se seg tilbake. Samtidig må man se nøye på veien som ligger foran. I 2016 etablerte Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og finansnæringen et samarbeid for å øke digitaliseringen og forenkle prosesser. Hensikten med samarbeidet var å spare tid og penger for aktørene, og å bidra til digitaliseringen av Norge. Nykomlingen fikk navnet Digital Samhandling Offentlig Privat – DSOP. Kort tid etter knyttet flere etater seg til samarbeidet og listen over deltakende organisasjoner vokste raskt i årene som fulgte. Det samme gjorde ambisjonsnivået.

Samarbeidet viser hva som er mulig når næringslivet og det offentlige jobber sammen på en effektiv måte. DSOP har en lite byråkratisk organisasjonsmodell. Vi har toppledere som har tillit til hverandre, og som sørger for grundig forankring av DSOP-prosesser i egne organisasjoner. Det er stor takhøyde blant medlemmene for kreative innspill til nye samarbeidsløsninger. Og, kanskje aller viktigst – vi har lyktes med å organisere oss rundt en uformell porteføljetankegang. En balanse mellom nytte og innsats over tid, for alle som deltar, er en helt grunnleggende forutsetning. DSOP er unikt i verdensammenheng, og pekes jevnlige ut som et eksempel til etterlevelse når norske politikere diskuterer digitalisering. Det er vi veldig stolte av.

Alt dette skal vi bygge videre på i årene som kommer. Samtidig må vi sørge for at DSOP utvikler seg i takt med samfunnet. Verden har forandret seg stort siden 2016. Der DSOP i 2016 jobbet for å løse effektivitetsutfordringer i overlappet mellom stat og næringsliv, ser vi i dag at behovet for digitale samarbeidsløsninger er størst på et annet område; bekjempelse og forebygging av organisert registerkriminalitet. I 2025 og 2026 har media og politikere slått alarm om de enorme summene som hvert år stjeles gjennom systematisk misbruk av tillitsbaserte systemer. Effektiv og rask deling av data er helt essensielt for å få bukt med dette problemet. Som en etablert møteplass for finansnæring, politi og etater, skal DSOP spille en viktig rolle i bekjempelsen av svindel og registerkriminalitet. Dette er en oppgave vi tar på største alvor.

Rapporten du nå leser, er en oppsummering av det DSOP har jobbet frem de siste ti årene. Med investeringer på noen få millioner, har vi spart innbyggere, næringsliv og stat for milliarder. I årene som kommer, skal vi bygge videre på det gode samarbeidet vårt, og utvikle flere smarte løsninger for offentlig forvaltning, næringsliv og innbyggere over hele landet. Det gleder vi oss til.

På vegne av alle aktørene i DSOP,

- Georg Olav Ramstad, programleder DSOP

INNHALDSFORTEGNELSE

<u>DSOP Aktivitetsrapport 2026</u>		<u>Tjenester i DSOP-programmet</u>		<u>Vedlegg</u>	
Ti år med DSOP	2	Samtykkebasert lånesøknad	13	Kontaktinformasjon	28
Innholdsfortegnelse	3	Digitalt dødsbo	14		
Om DSOP	4	Digital eiendomshandel	15		
• Erfaringer		Digital selskapsetablering	16		
• Organisering		Ajourhold av OTP	17		
• Veien videre		FI - Krav og betalinger	18		
Gvinster fra DSOP-tjenestene	6	FI - Utlegg	19		
DSOP og FNs bærekraftsmål	8	Politi - Finansoppslag	20		
Offentlig-Privat Samarbeid		Transportløyvegaranti	21		
- Økonomisk Kriminalitet	9	Syke- og uføreopplysninger	22		
Grunnleggerne har ordet	10	Konkursbehandling	23		
		Vergekontroll	24		
		Skatt - Kontroll	25		
		Opplysninger om signaturrett og prokura	26		
		Saldo på studielån i nett- og mobilbank	27		

OM DSOP

2016 innledet Skatteetaten, Brønnøysundregistrene og finansnæringen et digitaliserings samarbeid; Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP). Startpunktet var en felles oppfattelse av data som den nye oljen. Tanken var at partene gjennom å samarbeide om å dele data og digitalisere viktige prosesser, kunne skape store verdier for samfunnet og spare aktørene for tid og penger.

Siden oppstarten har DSOP-samarbeidet blitt utvidet og teller i dag Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Digitaliseringsdirektoratet, Nav, politiet, Kartverket og Finans Norge/Bits. Andre etater deltar basert på behov og enkeltprosjekter.

DSOP er et unikt samarbeid i Norge og internasjonalt. Samarbeidet skaper store gevinster for enkeltpersoner, private bedrifter og offentlige etater, ikke bare i form av besparelser i kroner og øre, men også gjennom forenkling, bedre tjenester, økt tillit, forbedret personvern og mer bærekraftige løsninger (f.eks. mindre behov for papir og transport). Kort fortalt – en enklere og bedre hverdag for brukerne av offentlige og private løsninger.

Erfaringer

DSOP-samarbeidet har gitt store gevinster og vært en viktig innovasjonskraft for et stadig mer digitalisert Norge. Samarbeidet har vært gjennom en kraftig utvikling siden oppstarten, og aktørene sitter igjen med flere viktige erfaringer og læringspunkter fra de ti første årene:

Verdien av tillit

For DSOP-samarbeidet har tillit mellom aktørene vært en essensiell komponent. Samarbeidet er basert på en porteføljetankegang der vi setter sammen prosjektinitiativer som balanserer innsats og nytte for alle involverte parter. I ett prosjekt kan virksomheten være datakonsument av en tjeneste som vil kunne gi stor gevinst for en selv, mens man i et annet prosjekt vil være datatilbyder og bære kostnadene for å tilgjengeliggjøre data. Skal dette fungere, er det sentralt at aktørene har tillit til at de totale gevinstene av å være med på samarbeidet er store og jevner seg ut over tid.

Viktigheten av relasjoner

DSOP er basert på samarbeid, og det er viktig å bruke tid på relasjonsbygging internt i prosjektene og med eksterne interessenter. Riktig utforming av møteplasser og forum, med balanse mellom formelle og uformelle aktiviteter,

er sentralt. Videre er det viktig at deltakerne i DSOP innehar nødvendige egenskaper og erfaringer for tverrfaglig samarbeid mellom organisasjoner og interessenter.

Nødvendighet av juridiske avklaringer

Å dele data er krevende juridisk. Juridiske utfordringer har gjort at flere prosjekter har blitt forsinket eller stanset i påvente av regelendringer, eller behov for å utvikle alternative løsninger. I disse tilfellene er det viktig å avklare hvordan løsningen kan tilpasses dagens regelverk, eller hvordan regelverket må endres for å kunne legge til rette for digitalisering. Spesielt gjelder det taushetsplikten i Finansavtaleloven og personvern i personvernforordningen (GDPR). Slike vurderinger og avklaringer må tas tidlig i prosjektet, for å unngå å bruke mye tid og ressurser på prosjekter hvor løsningen ikke kan tas i bruk som følge av regelverket.

OM DSOP

ORGANISERING

DSOP-samarbeidet er bygget på tillit mellom de ulike aktørene og gjensidig engasjement for oppdraget. Det er ingen bindende avtaler som regulerer samarbeidet mellom aktørene, men alle har sluttet seg til et felles sett med kjøreregler, som går frem av dokumentet Samarbeidserklæring DSOP¹.

Samarbeidserklæringen beskriver hvilke beslutninger som skal treffes på hvilket nivå. De ulike beslutningsnivåene er beskrevet nærmere under. Eksempler på slike beslutninger er faseoverganger i prosjektene. Aktørene forplikter seg kun til å kjøre én fase av et prosjekt – frem til neste beslutningspunkt. Dette senker terskelen for å bli med på et prosjekt, og er et viktig prinsipp for DSOP.

TOPPLEDERFORUM

Topplederne hos aktørene i DSOP-samarbeidet møtes med jevne mellomrom. På Topplederforum gis det status på programmet og pågående prosjekter, samt settes videre retning for samarbeidet.

DSOP STYRINGSGRUPPE

Styringsgruppen består av ledere fra aktørene i samarbeidet. Gruppen fokuserer på oppfølging av aktivitetene i samarbeidet, godkjenning av overgang mellom prosjektfasene og sikring av nødvendige ressurser.

PROGRAMKONTORET

Programkontoret står for den operative ledelsen av DSOP, og består av representanter fra de ulike aktørene i DSOP. Gruppen er blant annet ansvarlig for tilfang av nye ideer og prosjekter, og arrangering av den årlige DSOP-konferansen.

PROSJEKTER

Utviklingen av løsninger og tjenester skjer i prosjekter, med egne styringsgrupper. Alle aktører som deltar i et prosjekt, har hver sin prosjektleder for arbeidet som gjøres internt. I tillegg utnevnes en overordnet prosjektleder, som koordinerer arbeidet på tvers av de ulike aktørene. Denne prosjektlederen blir som regel utnevnt fra den aktøren med størst interesse for å få prosjektet gjennomført.

FORVALTNING

Når et DSOP-prosjekt er ferdigstilt og tjenesten er tatt i bruk, overføres løsningen til forvaltning. Finans Norge, ved Bits, er single-point-of-contact (førstelinje) mellom etatene og finansnæringen, og forvalter dokumentasjon og standarder, med mer. I tillegg til forvaltning hos Bits vil også enkelte løsninger bli overført til forvaltning hos etatene.

KOMMUNIKASJONSGRUPPEN

Kommunikasjonsgruppen i DSOP består av kommunikasjonsrådgivere fra de faste aktørene. Gruppen møtes regelmessig for å planlegge og samkjøre kommunikasjonsaktiviteter for å fremme DSOP-samarbeidet, for eksempel i forbindelse med lansering av nye tjenester. Kommunikasjonsgruppen rapporterer til programkontoret.

VEIEN VIDERE

DSOP har skapt mange viktige løsninger, og er et fyrtårn innen digitalisering, både i Norge og internasjonalt. Fremover er det flere tema som vil adresseres av programmet for videre steg i digitaliseringen av samfunnet:

- **Svindel og kriminalitet:** Innen kriminalitet er det fortsatt store utfordringer i verdikjedene, og samkjøring mellom aktørene kan gi betydelige gevinster.
- **Digitale lommebøker, også for bedrifter:** Teknologien åpner for nye måter å dele data på og er et fremtidsrettet område med stort potensial for nye tjenester.

- **Kunstig Intelligens:** KI Norge skal legge til rette for innovativ og ansvarlig utvikling og bruk av kunstig intelligens, og være et bindeledd mellom offentlig og privat sektor, forskningsmiljøene og sivilsamfunnet.
- **Beredskap:** Viktigheten av felleskomponent-tenkning og robusthet i samfunnet og en felles prioritering av områder som er viktig for nasjonens sikkerhet.
- **Lovverket for deling av informasjon:** DSOP har funnet måter å gjøre det på, men det er fortsatt rom for både bedre forståelse av mulighetsrom i eksisterende lover og mer systematisk lovarbeid for å muliggjøre nye tjenester.
- **Berikelser av Kontrollinformasjon-API-et:** Utvide Kontrollinformasjon-API-et hos bankene for å kunne tilby etatene et bredere sett med data. Dette vil gjøre løsningene mer komplette, redusere behovet for manuelle henvendelser og muliggjøre nye løsninger.

¹ https://dokumentasjon.dsop.no/assets/Samarbeidserklaering_DSOP.pdf

GEVINSTER FRA DSOP-TJENESTENE

Tjenestene som er realisert gjennom DSOP-samarbeidet, skaper store gevinster for samfunnet, offentlig sektor, finansnæringen, næringslivet og privatpersoner. Med full utnyttelse av tjenestene vil besparelsene over en tiårsperiode (2025-2034) være 67 milliarder. Men ikke alle gevinstene er målbare, som for eksempel forhindring av kriminalitet, redusert arbeidsbyrde for etterlatte etter et dødsfall, økt tillit til offentlige tjenester, økt datasikkerhet og bedret personvern.

Andelen av gevinstene som er realisert, er 42 milliarder. Graden av gevinstrealisering varierer mellom tjenestene, avhengig av oppnåelse i forhold til ambisjonsnivået for tjenesten. Samtykkebasert lånesøknad er for eksempel fullt utrullet, mens Obligatorisk tjenstepensjon (OTP) er under utrulling. For tjenestene som ikke har nådd full utbredelse, kan man i gevinstoversikten se både estimert gevinstpotensial og gevinsten gitt dagens penetrasjonsnivå i tiårsperioden.

Gevinstberegningene i DSOP baserer seg neddiskonterte akkumulerte gevinster over en tiårsperiode, uten restverdi, målt fra siste år med faktiske tall. Tallene i gevinstberegningen i rapporten dekker dermed perioden 2025-2034. Beregningene inkluderer ikke investeringer eller løpende kostnader knyttet til de enkelte tjenestene hos de ulike partene.

Beregningene er så langt som mulig gjort i tråd med Finansdepartementets prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser². Det er brukt en neddiskonteringsfaktor på 4 prosent. Årlig vekst i timeprisene er 0,5 prosent³. Videre er det brukt like timepriser, hentet fra Statistisk sentralbyrås lønnsstatistikk, for samme arbeidstakergruppe på tvers av tjenestene. Beregningene gjøres på denne måten for å sikre kvalitet, etterprøvbarehet og sammenlignbarhet.

I DSOP-programmet arbeides det også aktivt med FNs bærekraftsmål, og flere av prosjektene bidrar positivt til utviklingen av bærekraftige næringer i Norge i årene som kommer. Mer konkret bidrar DSOP til å realisere syv av FNs bærekraftsmål. Disse er nærmere beskrevet på side 8 i rapporten. Bidraget til bærekraftsmålene er blant programmets viktigste ikke direkte målbare gevinster.

² Det Kongelige Finansdepartement Rundskriv 21/109

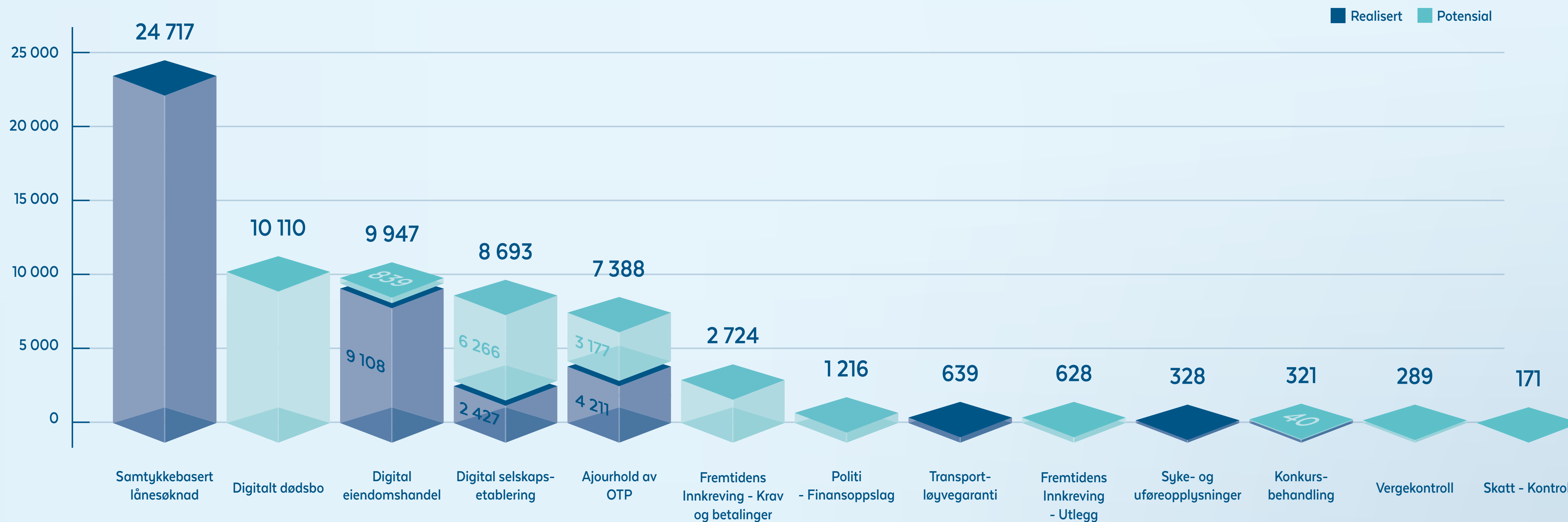
³ Meld. St. 31 – Perspektivmeldingen 2024

67,2 milliarder kroner

Realiserte og potensielle gevinster fra DSOP, gitt full utnyttelse av tjenestene over 10 år

Millioner kroner

Tall for 2025-2034

DSOP OG FNs BÆREKRAFTSMÅL

2015 vedtok FNs generalforsamling 17 bærekraftsmål for organisasjonens medlemmer. Målene er en felles målsetting og handlingsplan for å sikre bærekraftig utvikling i årene frem mot 2030, og tar utgangspunkt i utfordringer knyttet opp mot tre nøkkeldimensjoner ved bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Sivilsamfunn og næringsliv er en viktig del av arbeidet som medlemslandene legger ned for å realisere bærekraftsmålene. DSOP legger FNs bærekraftsmål til grunn når vi planlegger nye prosjekter, og vi er stolte over å bidra til Norges måloppnåelse i det globale arbeidet med å nå disse.

DSOP-samarbeidet bidrar til å realisere følgende av FNs bærekraftsmål:

- 3. God helse og livskvalitet:** Digitale løsninger og økt automatisering sikrer at alle innbyggere får tjenester de har krav på ved skade, uførhet og dødsfall.
- 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst:** Flere av prosjektene bidrar til å beskytte arbeidsrettigheter og til å styrke nasjonale finansinstitusjoners evne til å utvide tilgangen til bank- og forsikringstjenester. DSOP bidrar også ved å sikre teknologisk fremgang og innovasjon.
- 9. Industri, innovasjon og infrastruktur:** Mange av DSOP-tjenestene er basert på datadeling. For å gjøre dette på en trygg måte, er det lagt stor

vekt på sikkerhet i løsningene. Resultatet blir en god digital infrastruktur som bidrar til mer pålitelige og sikre tjenester, som igjen sikrer et velfungerende samfunn. Dette sørger også for at flere aktører kan utvikle nye, smarte måter å utveksle data på, som igjen bidrar til innovasjon.

- 10. Mindre ulikhet:** Digitalisering bidrar til likeverdige tjenester for alle, bedre brukeropplevelser og sikrer borgerne de ytelsene de har krav på.
- 13. Stoppe klimaendringene:** Ved å digitalisere prosesser som tidligere har vært manuelle, øker vi selvbetjeningsgraden i løsningene, reduserer papirbruken drastisk og unngår utslipp som følge av redusert behov for drivstoff for å frakte papir mellom aktører. Løsningene sørger også for redusert reisevirksomhet.
- 16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner:** Flere av DSOP-prosjektene bidrar til å redusere økonomisk kriminalitet og korrupsjon, samt til å utvikle effektive og åpne institusjoner.
- 17. Samarbeid for å nå målene:** DSOP stimulerer til partnerskap mellom det private og det offentlige. DSOP sørger også for erfaringsdeling og samarbeid gjennom hele prosessen med å utvikle nye løsninger som støtter opp under målene beskrevet ovenfor. For å lykkes med bærekraftsarbeid, kreves det et velfungerende partnerskap mellom offentlige og private aktører.

OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEID - ØKONOMISK KRIMINALITET (OPS ØK)

Den strategiske plattformen for offentlig-privat samarbeid mot økonomisk kriminalitet

Problem

Økonomisk kriminalitet utgjør et stadig mer komplekst trusselbilde for både finansnæringen og samfunnet. Tradisjonelt har det vært utfordrende å oppnå effektiv informasjonsdeling og koordinering mellom private og offentlige aktører. Manglende oversikt over tiltak, fragmentert innsats og begrenset tilgang til relevant informasjon har gjort det vanskelig å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet på en helhetlig måte.

Kriminelle benytter stadig mer sofistikerte metoder for å lykkes, og kriminaliteten er både grenseoverskridende og dynamisk. For å kunne forebygge og avdekke kriminell aktivitet er det avgjørende at både myndigheter og private aktører jobber på tvers av siloer og regelverk, og ikke minst søker å utnytte de muligheter som eksisterer for å dele informasjon.

Løsning

Fra OPS AT til OPS ØK

OPS ØK (Offentlig-Privat Samarbeid - Økonomisk Kriminalitet) startet som OPS AT (Offentlig-Privat Samarbeid - Anti-hvitvasking og -Terrorfinansiering) i 2021 for å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering, og ble i 2023 flyttet til Finans Norge med utvidet mandat mot økonomisk kriminalitet generelt. Navneendringen markerer at Finans Norge har satt seg som mål å være en strategisk plattform for offentlig-privat samarbeid mot økonomisk kriminalitet.

Deltakere og organisering

Samarbeidet består av deltakere fra bank, skadeforsikring og livsforsikring, samt Økokrim, Skatteetaten, PST, Nav, Brønnøysundregistrene, Tolletaten og Finanstilsynet.

Finans Norge administrerer samarbeidet med tre årsverk. OPS ØK Styringsgruppe er ansvarlig for strategien og er samarbeidets faglige og styrende organ.

Mandat og formål

Formålet er å øke samhandling og informasjonsutveksling på tvers av finansnæringen og offentlig sektor, samt å heve kompetansen innen økonomisk kriminalitet hos rapporteringspliktige og myndigheter.

Informasjonsdeling og samhandling i praksis

OPS ØK har etablert en samhandlingsplattform hvor Finans Norges medlemsforetak og offentlige aktører tilknyttet OPS ØK kan få tilgang. Her publiseres blant annet informasjon fra OPS ØK-samarbeidet og invitasjoner til prosjekter og arrangementer. Det er også etablert en begrenset plattform (OPS ØK Portalen) for mer sensitiv informasjon hvor det blant annet publiseres trender og modus, sårbarheter og rapporter fra Økokrim, med mer. Felles for begge plattformene er at det ikke deles personsensitiv informasjon/aktørinformasjon.

Informasjonsutvekslingen gjennomføres i tillegg gjennom fem faste møteplasser, webinarer, temadager og dialogmøter.

Status

OPS ØK har siden oppstarten gjennomgått en betydelig utvikling:

- Mandatet er utvidet til økonomisk kriminalitet, med fokus på å inkludere bedrageri. Bedrageriarbeidet i OPS ØK omhandler bedrageri mot det offentlige eller hvor det offentlige benyttes som et ledd i bedrageri mot andre. Det er etablert en egen arbeidsgruppe bestående av representanter fra både offentlig og privat sektor.
- Flere aktører ønsker å delta i samarbeidet. Fra det offentlige har Tolletaten og Brønnøysundregistrene kommet inn som faste deltakere.
- OPS ØK Samhandlingsplattform og OPS ØK Portalen har fått økt bruk og tilgang og er åpnet for flere aktører.
- Et årshjul er etablert med kvartalsvise temaer. Flere prosjekter er startet, blant annet innen nettverkskriminalitet og profesjonelle tilretteleggere.
- Høsten 2025 gjennomførte OPS ØK sin første temadag med stor suksess. Fokuset var regnskapsføreren som en profesjonell tilrettelegger.

Gevinster

Målbare gevinster

- **Økt informasjonsflyt** og bedre koordinering mellom aktører. OPS ØK sine møteplasser, initiativer og samhandlingsplattform er viktige bidragsyttere.
- **Bedre kvalitet og kvantitet på rapportering** av mistenkelige transaksjoner, blant annet ved hjelp av tematiske emneknagger opprettet av OPS ØK.
- **Kompetanseheving** hos rapporteringspliktige og myndigheter.
- **Mer målrettede og risikobaserte tiltak** mot økonomisk kriminalitet.
- **Større engasjement og deltakelse** fra både private og offentlige aktører.

Samfunnsgevinster

- **Styrket forebygging og bekjempelse** av økonomisk kriminalitet på tvers av offentlig og privat sektor.
- **Bedre beskyttelse av samfunnets verdier** og tillit til finanssektoren og offentlige registre.
- **Prioriterte fokusområder** og økt samarbeid mellom finansnæringen og myndigheter.

GRUNNLEGGGERNE HAR ORDET

Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og Finans Norge grunnla Digital Samhandling Offentlig Privat i 2016.

Vi stilte initiativtakerne tre spørsmål om utviklingen samarbeidet har vært gjennom – og veien videre.

Hva tenker de om DSOP i dag, ti år etter?

Lars Peder Brekk

Direktør i Brønnøysundregistrene
2013–2025

Hans Christian Holte

Direktør i Skatteetaten
2013–2020

Idar Kreutzer

Administrerende direktør i Finans Norge
2012–2023

DSOP-samarbeidet fyller ti år i 2026. Hvilke erfaringer sitter du igjen med fra tiden som har gått?

Lars Peder Brekk: Jeg mener at det er gjort et utrolig flott grunnarbeid. DSOP har åpnet en arena for samarbeid mellom offentlig og privat sektor. Det er utviklet fantastiske løsninger som skaper merverdi både for private aktører og det offentlige. Denne samfunnsnyttene er kjempestore, og det er et scoop for alle at man fikk til dette for ti år siden. Jeg håper arbeidet videreføres.

Hans Christian Holte: DSOP-samarbeidet har vært preget av grunnleggende tillit mellom toppledere, et ønske om å få til noe viktig innen digitalisering og utvikling av Norge, og en ambisjon om å jobbe konkret. Det har kommet mange konkrete satsinger ut av samarbeidet, og stadig flere viktige virksomheter har kommet til. Det er positivt.

Idar Kreutzer: Samarbeidet i DSOP har vært veldig inspirerende, og det har skapt betydelige resultater. Jeg har tre refleksjoner rundt erfaringene fra dette: Det ligger et stort potensial i tillitsfullt og målrettet samarbeid mellom aktører i privat og offentlig sektor. Det har også vært en viktig læring i samarbeidet og gleden av å jobbe med flinke og dyktige mennesker i mange organisasjoner, både de som var med på å sette opp samarbeidet og de som realiserte det. Og betydningen av «tonen på toppen» og topplederforankring, er en nøkkelfaktor for at vi har lyktes. Det at toppledere går inn for dette, bruker tid og gir prosessen legitimitet.

Hvordan kan finansnæringen og det offentlige jobbe enda bedre sammen i årene som kommer?

Lars Peder Brekk: Ved å fokusere ytterligere på datadeling i grenselandet mellom offentlig-privat og verdien som skapes. Det er i seg selv et argument for å få på plass nye fellesprosjekter som gir samfunnsnytte for både offentlig og privat sektor. Vi har en god organisasjon i DSOP, der man jobber grundig for å få frem nye fellesprosjekter som skaper denne verdien. Alle deltar i arbeidet og melder inn saker og tiltak som kan ha mulighet for å bli realisert. Vi må fokusere mer på det å få frem nye satsinger. Vi må ikke slakke av – vi må sette fart.

Hans Christian Holte: Problemene knyttet til samarbeidet om kontroll/kontoinformasjon illustrerer den største akilleshælen, etter min mening. Selv om intensjoner og tillit i utgangspunktet har vært gode, vil det alltid være en utfordring å beholde den tilliten når vi støter på problemer i utvikling hvor mye står på spill. I den saken støtte vi på utfordringer som burde ha vært jobbet bedre med i fellesskap, tidlig i prosessen.

Idar Kreutzer: Jeg vil si at DSOP er en veldig god modell, som kan utvikles videre på flere områder. Vi ser at ny teknologi får økt betydning, og det å jobbe sammen om bruken av ny teknologi er en nøkkelfaktor fremover. Mer samarbeid på dette området vil også ha betydning for en rekke andre sektorer i norsk næringsliv, så det bør være en felles ambisjon.

Verden har forandret seg mye siden DSOP startet opp. Hva er det viktigste DSOP kan jobbe med fremover?

Lars Peder Brekk: Selv om verden har forandret seg, så kan man jobbe sammen om prosjekter. Det som slår meg umiddelbart, er at offentlig sektor og finansnæringen er opptatt av å bekjempe svindel – ø-krim og a-krim. Det er åpenbart at man kan bli enda flinkere til å samarbeide for å hindre forbrytelser og svindel, og på det viset bidra til et ærligere og bedre samfunn. Ellers er det det å videreføre et samarbeid basert på tillit. Å ikke være opptatt av kontrakter og papir, men være opptatt av at et håndtrykk og en enighet skal ha en reell verdi.

Hans Christian Holte: Erfaringene viser at rammebetingelser og tverrgående tema ofte kan være «showstoppere». Jeg vil ønske meg et samarbeid hvor vi fortsetter å holde tak i de konkrete initiativene som kan gi konkrete gevinster ganske raskt, men der vi også jobber med underliggende utfordringer parallelt, i samarbeid med andre arenaer, for eksempel innen regelverk og datadeling.

Idar Kreutzer: Svaret er todelt: Det DSOP har jobbet med til nå vil være minst like viktig fremover, så det er viktig å holde trykket oppe og hente ut potensialet. Det andre er at effektivitet er en viktig drivkraft i samarbeidet,

men DSOP har også vært opptatt av sikkerhet og sikker kommunikasjon, også over mot forebygging av svindel og misbruk. Det er viktig fremover at DSOP-løsningene oppfattes som enkle, effektive og sikre av brukerne. Sikkerhetsdimensjonen blir viktigere fremover.

TJENESTER I DSOP

SAMTYKKEBASERT LÅNESØKNAD

Forenkler låneprosessen og reduserer risikoen for misligholdte lån

Problem

For å få innvilget et lån i banken, må lånesøkere dokumentere at de evner å betjene fremtidige renter og avdrag. Tidligere måtte lånesøkere fremlegge de tre siste lønsslippene og det siste skatteoppgjøret for å få lånesøknaden sin behandlet. Lånesøkeren tok enten med seg de fysiske papirene til banken, eller skannet dem og la dem ved den digitale lånesøknaden.

I tillegg til at prosessen opplevdes som tung og tidkrevende for både lånesøkerne og banken, innebar den også en sikkerhetsrisiko: Lånesøkere kunne forfalske papirene sine, og saksbehandlerne kunne gjøre feiltastinger ved overføring av informasjon til bankens system.

Løsning

Med den nye løsningen kan en lånesøker ved å gi sitt samtykke godkjenne at banken kan innhente nødvendige skatte- og inntektsopplysninger direkte fra Skatteetaten. Finansieringsbevis kan dermed utstedes mye raskere enn før – og med redusert risiko for manipulering av kredittopplysninger.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- ID-porten: gir sikker autentisering av lånesøker og eventuell medlånesøker.
- Samtykkeløsningen i Altinn: gjør at lånesøker digitalt kan samtykke til at banken innhenter data fra Skatteetaten.
- Maskinporten: verifiserer og garanterer identiteten mellom virksomheter som deler data.

Status

Samtykkebasert lånesøknad er godt etablert i markedet, og i dag er 114 finansforetak koblet på tjenesten. Bruken øker jevnlig hvert år, og utviklingen viser en betydelig vekst siden oppstarten. Da løsningen ble satt i produksjon i 2018, ble det registrert 566 927 samtykker. I 2024 har tallet økt til over 4,3 millioner samtykker, noe som viser at stadig flere lånesøkere og banker tar i bruk den digitale og mer effektive prosessen for innhenting av skatte- og inntektsopplysninger fra Skatteetaten.

Gevinster

Målbare gevinster

- Både lånesøkeren og banken sparer tid.
- Løsningen bidrar til redusert tap som følge av misligholdte lån.

Samfunnsgevinster

- Løsningen sikrer at lånesøkere får bedre kontroll på egen økonomi og ikke får innvilget et høyere lån enn vedkommende faktisk klarer å håndtere, siden det blir vanskeligere å manipulere tall for lønn, gjeld og formue.
- Bankene kan kun innhente relevant informasjon som er nødvendig for å behandle lånesøknaden.

Prosessen starter med at en lånesøker logger seg inn i nettbanken og samtykker til at banken kan innhente skatte- og inntektsopplysninger fra Skatteetaten. Banken innhenter deretter nødvendige opplysninger fra Skatteetaten og behandler lånesøknaden fortløpende.

DIGITALT DØDSBO

Oversikt over avdødes formue og gjeld gjør det enklere for arvinger å velge skifteform, unngå gjeld og utnevne bofullmektig

Problem

Etter et dødsfall er det mange praktiske oppgaver som skal løses. For eksempel må de etterlatte skaffe seg oversikt over dødsboet, det vil si avdødes formue, gjeld, pensjon, forsikringer, eiendommer, kjøretøy og andre tinglyste dokumenter, samt eventuell ektepakt eller et testament. Dette er ofte en komplisert prosess, som innebærer kontakt med mange ulike instanser – som regel uten særlig bistand fra rettsapparatet eller andre.

Løsning

Digitalt dødsbo samler informasjon om avdødes formue og gjeld fra en rekke offentlige og private aktører på ett sted. Tjenesten inneholder dessuten mye informasjon og sjekklister som forenkler informasjonsinnhenting og saksgangen. I tillegg blir det lettere å ta et informert valg om hvordan boet skal skiftes – privat, ved uskifte eller ved offentlig skifte. Valg av skifteform kan også gjøres i Digitalt dødsbo.

Status

Digitalt dødsbo ble lansert i en første versjon i juni 2025 av digitaliseringsminister Karianne Tung. Per februar 2026 er det flere tingretter som er koblet til løsningen, 14 pilotbanker og tre pilot-livselskaper. Det er et mål å få koblet til alle tingrettene i løpet av 2025

(totalt 28 tingretter) og så mange banker og livselskaper som mulig, så raskt det lar seg gjøre. Tilkoblingstakten avhenger av aktørene som leverer data til løsningen. Digitalt dødsbo skal videreutvikles ved å få inn flere kilder til formue og gjeld samt krav fra stat og kommune. I første versjon er det kun mulig å velge privat skifte. Å få på plass de resterende skifteformene er en prioritert oppgave.

Gevinster

Gevinsten ved Digitalt dødsbo er beregnet til cirka 10 milliarder kroner ved full utnyttelse i 10 år. Etterlatte, offentlige etater og finansforetak sparer mye tid i en krevende stund. Den gjør også at saksbehandlere i bank/forsikring bruker mindre tid på veiledning av etterlatte.

Samfunnsgevinster

Digitalt dødsbo har først og fremst hatt fokus på å gjøre livet enklere for de etterlatte. Det er viktig at hverken det offentlige eller det private legger sten til byrden gjennom usammenhengende og komplekse tjenester når livet er vanskelig. Målet må snarere være å sette brukerne i sentrum og bidra til et bedre liv for innbyggerne. Digitalt dødsbo sørger for en vesentlig forenkling av prosessen knyttet til oppgjør av et dødsbo.

DIGITAL EIENDOMSHANDEL

Effektiviserer boligkjøpsprosessen og digitaliserer dialogen mellom bank og megler

Problem

En eiendomshandel krever mange prosesser og dokumentutvekslinger mellom meglere og banker før skjøte kan tinglyses. Kartverkets løsning for digital tinglysning ble lansert i 2017. Dette prosjektet ble etablert fordi Kartverkets digitalisering var avhengig av at meglere og banker også digitaliserte prosesser og dokumentproduksjon. Uten å tilrettelegge for digital samhandling mellom meglere og banker, kunne ikke Kartverket tinglyse digitale dokumenter. Målet med prosjektet var å tilrettelegge for digitalisering av samhandling, og samtidig sørge for effektivisering hos banker og meglere.

Løsning

Løsningen tilrettelegger for digitalisering av alle prosesser hos bank og megler i forbindelse med en eiendomshandel. Dette gjøres gjennom spesifisering av hvordan utveksling av informasjon og dokumenter skal skje, mens aktørene og deres leverandører tilrettelegger for digital saksbehandling i sine fagsystemer.

Løsningene legger til rette for at kjøper og selger kan signere alle nødvendige dokumenter elektronisk og at alle prosesser, som budgivning, kontroll av budgivers finansiering, samt utveksling av pantdokumenter og kjøpekontrakt, kan gjennomføres digitalt.

Status

Løsningene for oversendelse av elektroniske pantdokumenter mellom bank, megler og Kartverket er utviklet og tatt i bruk av norske banker og eiendomsmeglere. Nye funksjoner legges stadig til. Eksempler på funksjoner er oversendelse av kjøpekontrakter og fullmakter og funksjoner for eiendomsoverdragelse etter dødsfall, samt for nybygg. Stadig flere digitale funksjoner, og godt opplæringsarbeid hos meglere, banker og Kartverket, har medført at digitaliseringsandelen av skjøtepakker passerte 85 prosent sommeren 2025, opp fra 50 prosent i 2022.

Gevinster

Målbare gevinster

- Budgivning, kontroll av budgivers finansiering, utveksling av pantdokumenter, kjøpekontrakt og oppgjør kan gjennomføres raskere og med høyere sikkerhet.
- Man slipper å avholde fysiske møter for papirsignering, noe som gjør at både kjøper, selger og megler sparer tid og reisekostnader.
- Raskere oppgjør fører til at kunden blir mer fornøyd. Selger kan få pengene fra boligsalget på konto allerede neste dag. Før kunne dette ta opptil to uker. Selger får også rentebesparelse på boliglånet som følge av at oppgjøret gjøres raskere.

Samfunnsgevinster

- Tjenesten støtter opp under FNs bærekraftsmål gjennom redusert papirbruk (120 tonn over ti år) og utslippskutt knyttet til bortfall av behov for transport av dokumenter. Færre fysiske møter fører også til redusert bruk av drivstoff.
- Utveksling av sensitiv kundeinformasjon foregår nå på en sikrere måte.
- På grunn av raskere oppgjør er beholdningen på meglernes klientkonti betydelig redusert, noe som gjør at eventuelle konsekvenser av misbruk eller tap av klientmidler også er betydelig redusert.

DIGITAL SELSKAPSETBLERING

Ny løsning sikrer raskere etablering av nye virksomheter

Problem

Når man skal etablere et selskap, må man gjennom en tidkrevende og kompleks prosess som innebærer mye papirarbeid for både etablereren, banken og Brønnøysundregistrene. Dagens utfordringer for gründere og selskapsetablerere ligger blant annet i kravet om at man må ha en bankkonto med innbetalt aksjekapital ved opprettelse av organisasjonsnummer, samt kravet om å ha et organisasjonsnummer ved opprettelse av en bankkonto.

I tillegg går informasjonsflyten mellom bank og Brønnøysundregistrene i dag via kunden, som må oppgi den samme informasjonen flere ganger i løpet av prosessen. Kompleksiteten i dagens løsning fører også til at noen oppstartsselskaper bryter med for eksempel mva-regler, krav til innrapportering av lønn, samt pålagte ordninger som obligatorisk tjenstepensjon (OTP) og yrkesskadeforsikring.

Løsning

Brønnøysundregistrene, Skatteetaten og bankene ville se på mulighetene for å effektivisere og forenkle prosessen med å etablere nye selskaper gjennom digitalisering. Tanken var å koble sammen stiftelse av selskap med etablering av bankkonto og registrering i Brønnøysundregistrene. Prosjektet skulle legge til rette for at hele etableringsprosessen kan gjennomføres på bankens digitale flater.

Målsettingen for prosjektet var å se på hele prosessen ved selskapsetablering:

1. Kunden tar kontakt med banken for å opprette bankkonto.
2. Stiftelse av selskap.
3. Bekreftelse av aksjekapital.
4. Registrering i ulike registre.
5. Tildeling av organisasjonsnummer.

Status

Tjenesten Digital selskapsetablering ble lansert november 2023, og legger til rette for at hele etableringsprosessen med å stifte, opprette bankkonto og sende inn melding om registrering til Brønnøysundregistrene kan foregå i bankenes (og andre eksterne aktørers) digitale flater.

Så langt er det tre aktører som tilbyr tjeneste for registrering av enkeltpersonforetak: DNB, Fiken og sparebankene i Eika-alliansen. I dag er det tre banker som tilbyr tjeneste for stiftelse og registrering av aksjeselskap: SpareBank 1 Gruppen, DNB og Folio. I tillegg tilbyr Fiken og Tripletex en tjeneste for aksjeselskap via Folio.

Høsten 2025 var 28 prosent av alle nye aksjeselskap i Foretaksregisteret registrert via Digital selskapsetablering. Digital selskapsetablering var på samme tid benyttet ved opprettelse av 26,7 prosent

av alle nye enkeltpersonforetak registrert i Enhetsregisteret, og ved opprettelse av 13,6 prosent av alle nye enkeltpersonforetak registrert i Foretaksregisteret.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen vil bidra til at både banken, etablereren og Brønnøysundregistrene sparer tid.

Samfunnsgevinster

- Løsningen vil legge til rette for at nystartede selskaper kommer i gang på en bedre og mer effektiv måte.

AJOURHOLD AV OTP I PRIVAT SEKTOR

Direkte tilgang til oppdaterte data gir riktigere pensjon for arbeidstakere og redusert rapporteringsbyrde for arbeidsgivere

Problem

Pensjonsselskapene har måtte hente inn informasjon fra bedriftskundene sine for å beregne pensjonsinnskuddet til den enkeltes pensjonskonto. I tillegg er de samme bedriftskundene pålagt å sende tilsvarende informasjon om inntekt og arbeidsforhold til offentlig sektor gjennom a-meldingen. Dette medfører dobbelrapportering for bedriftene.

Løsning

Løsningen legger til rette for at pensjonsselskaper får tilgang til informasjon fra a-meldingen for å ajourholde private tjenstepensjonsordninger. Dette sørger for riktigere pensjon for arbeidstakere. Samtidig får pensjonsselskapene oppdatert informasjon hver måned, og det blir mindre rapportering for arbeidsgivere.

Status

Skatteetaten fikk i 2019 i oppdrag av Finansdepartementet å lede dette prosjektet. Dette henger sammen med at etaten er forvaltningsansvarlig for den tverretatlige a-meldingen. Samtidig er det slik at de største gevinstene fra de skisserte tiltakene trolig ligger utenfor Skatteetaten, hos andre interessenter. Derfor følges prosjektet tett av DSOP-aktørene i form av pensjonsselskapene og Finans Norge/Bits.

Fra januar og ut mai 2021 ble det gjennomført en pilot av løsningen hvor et utvalg pensjonsinretninger deltok. Piloten ble godkjent 15. juni 2021.

I dag er alle pensjonsselskaper som tilbyr privat tjenstepensjon brukere av løsningen.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen gjør at både pensjonsselskapene og arbeidsgivere sparer mye tid, blant annet ved at man unngår dobbelrapportering hver måned.
- Høyere datakvalitet og månedlige oppdateringer bidrar til at flere får pensjon og riktig pensjon.
- Som følge av bedre tilgang til riktige data, samt flytting av tilsyn til Skatteetaten, kan flere forsøk på sosial dumping og lignende avsløres.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gir arbeidstakere en generell trygghet om at arbeidsgiver betaler inn korrekt beløp til den enkeltes pensjonskonto, slik at arbeidstakerne i fremtiden får utbetalt den pensjon de har krav på.
- Pensjonsselskapene får tilgang til data av bedre kvalitet.

- Det blir vanskeligere for virksomheter å unnlate, bevisst eller ubevisst, å rapportere riktig pensjonsgrunnlag for sine ansatte.
- Arbeidsgivere får en trygghet om at konkurrentene ikke driver med sosial dumping, og at de derfor konkurrerer på like vilkår.

FREMTIDENS INNKREVING – KRAV OG BETALINGER

Med komplett oversikt over skatte- og avgiftskrav i mobil- eller nettbank, får næringsdrivende bedre oversikt over egen økonomi

Problem

Lenge besto en drøy tredjedel av alle henvendelser til Skatteetaten av spørsmål om hvor mye man som selskap skyldte, samt spørsmål om hvordan man best kunne få en oversikt over hva man som selskap hadde utestående. Mange små og mellomstore bedrifter ga uttrykk for at det var krevende å drive hovedvirksomheten og samtidig holde oversikt over administrasjon, regninger og regnskap. Utfordringene skyldtes ofte at det blant næringsdrivende generelt var store variasjoner i forkunnskap, erfaring og forventninger til å drive næring.

I tiden før prosjektet, så Skatteetaten at en del konkurser skyldtes manglende oversikt over egen økonomi. Finansnæringen og det offentlige så at det var behov for å ta grep for å unngå at selskaper pådro seg kostbar gjeld til staten fordi de glemte frister og krav.

Løsning

Krav og betalinger er en tjeneste utviklet i samarbeid mellom finansnæringen og Skatteetaten. Løsningen består av et API som henter og sammenstiller skatte- og avgiftskrav fra Skatteetatens innkrevingssystemer. Opplysningene presenteres for den næringsdrivende som en samlet oversikt over hva man skylder og har til gode – direkte i mobil- eller nettbanken.

Løsningen gir de næringsdrivende bedre oversikt over egen økonomi, slik at de kan betale til rett tid, og på den måten unngå purringer, gjeldsproblemer og konkurs. I arbeidet med prosjektet ble det etablert egen rettighetspakke («Finans») for deling av relevante data med banker. På den måten sikret prosjektet at delingen foregikk i tråd med Skatteetatens ordinære delingspraksis, samt gjeldende krav til dataminimering, sporing og innsyn.

Status

Tjenesten er i pilotdrift hos 13 banker (DNB, Sparebanken Norge og SpareBank 1 Gruppen). Skatteetaten og Bits er i ferd med å ferdigstille tjenesten slik at den kan rulles ut i til alle banker i 2026.

Samfunnsgevinster

Eiere av små og mellomstore bedrifter rapporterer at de setter pris på oversikten de får med komplett informasjon om betalinger og krav i nettbanken. I evalueringer understreker næringsdrivende at de med løsningen har fått en enklere hverdag, og at oversikten gjør at de føler seg mer selvstendige. Betaling direkte i nettbanken gjør at næringsdrivende sparer både tid og penger, noe som igjen gjør at de kan fokusere mer på drift og utvikling. Skatteetaten opplever at tjenesten fører til økt etterlevelse, noe som igjen fører til økt tillit til offentlig innkreving i befolkningen.

FREMTIDENS INNKREVING – UTLEGG

Automatisering av forespørsler og datautveksling sikrer raskere saksbehandling og full oversikt i utleggssaker

Problem

Når et krav går til tvangsinnkreving, kan namsmannen og Skatteetaten ta pant i en skyldners eiendeler, verdipapirer eller kontoer – såkalt utleggspant, eller utlegg. Ordningen er viktig for å opprettholde et fungerende kredittmarked. I 2024 ba Skatteetaten (innkreivingsmyndighet) og politiet (alminnelig namsmann) bankene om konto- og verdipapir-opplysninger til utleggssaker rundt 600 000 ganger. Hvert år fører ordningen til rundt 50 000 kontosperringer.

I det manuelle løpet er arbeidet med å hente inn informasjonen som trengs for å ta et utlegg både arbeids- og tidkrevende. For å få tak i opplysningene, måtte namsmannen og Skatteetaten henvende seg til bankene manuelt, via e-post. Våren 2025 ble det tatt initiativ til å utvikle en ny digital løsning gjennom DSOP-samarbeidet, med mål å forbedre tjenesten og spare tid for alle parter. Målet var å automatisere innhenting av informasjon om konto, saldo og heftelser – og å gjøre opplysningene tilgjengelige i sanntid.

Løsning

For å oppnå en mer effektiv deling av informasjon om skyldners eiendeler, ble det utarbeidet systemer som legger til rette for digitalisering av en rekke møtepunkter mellom namsmyndighetene og finansnæringen. Den nye løsningen måtte adressere tre problemstillinger som krever tre distinkt ulike løsninger. For å komme raskt i produksjon med de ulike løsningene, ble det besluttet å dele tjenesten inn i tre ulike deltjenester med egne definert løsningsbeskrivelser; 1) utlevering av disponibel saldo for spesifikke kontotyper, 2) sperring av et bestemt beløp på en utvalgt konto, og 3) utbetaling av sperret beløp til fordringshaver.

Status

Første steg i tjenesten (Saldo), utlevering av disponibel saldo for spesifikke kontotyper for dagens dato, gikk i produksjon med 14 pilotbanker i februar/mars 2026. Arbeidet med neste steg (Notifikasjon), sperring av et bestemt beløp på utvalgt konto, er startet opp og tjenesten er planlagt å gå i produksjon i løpet av 2026.

Gevinster

Med den nye løsningen oppnår namsmannen og Skatteetaten betydelige effektiviseringsgevinster på grunn av mindre behov for manuell saksbehandling. Hos bankene ser man også tydelige effektiviseringsgevinster. Datadelingen reduserer risikoen for menneskelige feil, samtidig som den øker kvaliteten på beslutningene som tas i prosessen.

POLITI - FINANSOPPSLAG

Lar politiet sende digitale utleveringspålegg om kontoinformasjon og økonomiske transaksjoner til bankene, slik at disse kan behandles maskinelt

Problem

Den manuelle prosessen med å få utlevert kontoinformasjon og transaksjoner fra bankene har vært tid- og ressurskrevende. For politiet er det tungvint å be om informasjon og analysere det banken sender tilbake. Bankene på sin side bruker mye ressurser på å finne det politiet begjærer utlevert. Informasjonen befinner seg i ulike systemer og blir sendt til politiet på ulike formater.

Løsning

Finansoppslag har blitt en løsning der data sendes i standardiserte formater mellom politiet og bankene. Det er krav om signert utleveringspålegg. Prosessen foregår som følger:

1. Utleveringspålegget signeres digitalt av en verifisert politiadvokat.
2. Utleveringspålegget gjøres maskinlesbart og sendes sammen med forespørselen til banken.
3. Banken verifiserer opphavet til forespørselen maskinelt.
4. Banken sjekker forespørselen opp mot utleveringspålegget.
5. Banken henter fram de etterspurte dataene, og sender tilbake til politiet – eventuelt avviser forespørselen.

Status

Finansoppslag maskinell innhenting var i pilot fram til 1. desember 2025. På dette tidspunktet ble løsningen gjort tilgjengelig for ordinær bruk av hele politietaten. Antall brukere er i slutten av februar 2026 oppe i cirka 2800, fordelt på etterforskere og jurister, opp fra rundt 200 brukere i slutten av pilotperioden. I finanssektoren skjer utrullingene gradvis utover i 2026. De fleste bankene skal være påkoblet i løpet av året.

Gevinster

- Redusert behandlingstid lar etterforskningen fortsette uavbrutt.
- Løsningen muliggjør målrettet arbeid med pengespor.
- Økt mulighet for sikring av straffbart utbytte.
- Mistenkte kan sjekkes raskere inn og ut av saker.
- Økte sjanser for å finne savnede personer.
- Redusert risiko for menneskelig feil hos bankene.
- Økt datakvalitet og bedre dataminimering.
- Redusert mulighet for at feil data deles.
- Redusert menneskelig eksponering hos bankene.
- Redusert mulighet for misbruk av informasjon.
- Maskinell behandling reduserer bankansattes risikoutsettelse mot kriminelle miljøer.

Samfunnsgevinster

Norge er et samfunn med høy grad av tillit – mellom innbyggere, til offentlige myndigheter og til næringslivet. Tillit er en grunnpilar i demokratiet og avgjørende for at økonomi og forvaltning skal fungere effektivt og rettferdig. Økonomisk kriminalitet utfordrer denne tilliten. Finansoppslag bidrar til bedre forebygging og etterforskning av økonomisk kriminalitet. Dette kan styrke tilliten til både politiet og til finansnæringen, og dermed bidra til at Norge skal fortsette å være et tillitsbasert samfunn som fungerer godt for alle.

TRANSPORTLØYVEGARANTI

Effektiviserer prosesser knyttet til løyvepliktig transport

Problem

For å drive løyvepliktig transport i Norge og EU/EØS, er det et krav at løyvehaver har en garantium knyttet til løyvet. Garantier utstedes av ulike finansaktører, blant annet banker, forsikringsselskaper og spesialister innen finansiering. Statens vegvesen, som løyvemyndighet, forvalter registeret som gir oversikt over disse garantiene.

Tidligere ble informasjon om transportløyvegarantier oversendt manuelt, via post eller e-post. Dokumentene ble skannet og relevant informasjon ble manuelt registrert i fagsystemet. På samme måte ble kommunikasjonen fra løyvemyndigheten tilbake til garantisten håndtert manuelt og sendt videre til garantisten via Altinn.

Prosessen var analog og papirbasert og involverte mange aktører. Dataflyten var i liten grad standardisert.

Løsning

Den ferdige løsningen er resultatet av et samarbeid mellom Statens vegvesen, Digitaliseringsdirektoratet, Sparebanken Norge, SpareBank 1 SMN og Bits. Målet var å standardisere og digitalisere informasjonsutvekslingen knyttet til transportløyvegarantier, samtidig som all kommunikasjon til og fra Statens vegvesen skulle kanaliseres gjennom Altinn.

Det tilbys to løsninger for garantistene. Den ene er en skjemabasert løsning, der garantisten kan logge inn i Altinn og fylle ut nødvendig informasjon som skal

sendes til Statens vegvesen. Tilbakemeldinger mottas direkte i Altinn, og disse er standardiserte for å redusere usikkerhet. Den andre løsningen er et API som aktører kan integrere i egne fagsystemer. Dette gir en mer automatisert og sømløs innsending av informasjon til Statens vegvesen, med standardiserte tilbakemeldinger.

Hos Statens vegvesen vil løsningene være knyttet direkte inn mot fagsystemet, og endringer og justeringer vil foretas automatisk av systemet.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne tjenesten brukes følgende felleskomponenter:

- Altinn: Formidling av informasjon mellom garantistene og Statens vegvesen.
- Autentiseringstjenester: Maskinporten gir sikker autentisering ved bruk av maskin-til-maskingrensesnitt (API) for større aktører.
- Autentiseringstjenester: ID-porten gir sikker autentisering av øvrige aktører som bruker skjema-løsningen for kommunikasjon med Statens vegvesen.

Status

Skjemaløsningen har vært i produksjon siden mars 2022, og garantister kan logge inn via Altinn for å sende oppdatert informasjon til Statens vegvesen.

Stadig flere garantister tar løsningen i bruk. API-løsningen er fortsatt under utvikling og forventes ferdigstilt på et senere tidspunkt.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen gir tidsbesparelse for både datakonsument (Statens vegvesen) og datatilbyder (aktører som opptre som garantist i disse sakene).
- Løsningen sørger for bedre datakvalitet, raskere behandling og til mer likebehandling.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gjør det enklere for alle aktører å forsikre seg om at alle transportører (løyver) har en gyldig garanti knyttet til seg.
- Løsningen representerer et viktig steg mot fullstendig digitalisering av løyvesøknader.
- Løsningen gjør det enklere å følge offentlige digitaliseringsstrategier.

SYKE- OG UFØREOPPLYSNINGER FRA NAV

Digitalisering av informasjonsdeling mellom Nav og forsikringsselskapene effektiviserer behandlingen av søknader om uførepensjon

Problem

Ved hel eller delvis arbeidsuførhet mottar man støtte fra Nav, men inntekten kan bli betydelig redusert. Mange har derfor uføreforsikring, enten gjennom arbeidsgiver eller privat. For at forsikringsselskapene skal kunne vurdere utbetaling, trenger de informasjon fra Nav. Før en ny digital løsning ble innført i 2020, ble denne informasjonen delt manuelt. Nav sendte vedtak per post, ofte over 20 sider, der sensitive opplysninger ble strøket ut med tusj. Dokumentene ble så manuelt registrert hos forsikringsselskapene for videre behandling.

Løsning

Med denne digitale løsningen kan forsikringstakere gi sitt samtykke elektronisk, slik at forsikringsselskapet kan innhente nødvendig informasjon fra Nav for å behandle en søknad om eventuell utbetaling av uførepensjon. Ved å innføre digital dataoverføring basert på samtykke, får forsikringsselskapene raskere og sikrere tilgang til nødvendig informasjon.

Felleskomponenter

- **Altinn samtykkeløsning:** Gjør det mulig for forsikringstakere å samtykke digitalt til datainnhenting fra Nav.
- **Maskinporten:** Sikrer autentisering og tilgangskontroll ved datautveksling mellom Nav og forsikringsselskapene.

Status

Løsningen er nå i produksjon for delprosjektene Arbeidsavklaringspenger (AAP) og Uføretrygd.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen sparer tid for brukere (personer som har rett på ytelser), datakonsument (forsikringsselskap) og datatilbyder (Nav).
- Ytelser som brukeren har rett på, blir raskere utbetalt fra forsikringsselskapene. Et forsikringsselskap rapporterer at behandlingstiden i uføresaker tidligere var 106 dager, mens med ny løsning skjer utbetalingen etter bare noen timer.
- Forbedret informasjonssikkerhet som følge av redusert behov for manuell behandling av sensitive opplysninger.

Samfunnsgevinster

- Prosessen for å søke om pensjon fra forsikringsselskapene oppleves som enkel, intuitiv og rask av brukerne.
- Forbedring av søkerens brukerreise: kortere behandlingstid og raskere svar fra forsikringsselskapene.
- Forenkling og økt effektivitet hos Nav og forsikringsselskapene.

KONKURSBEHANDLING

Elektronisk varsling av konkursåpninger og tilgang til kontoinformasjon i Bosiden gir raskere og mer presise oppgjør etter konkurs

Problem

Uttekslingen av informasjon mellom bostyrere og finansforetak i forbindelse med konkursbehandling var lenge fragmentert og uoversiktlig. Det var ingen fast fremgangsmåte, og tilnærmet all utveksling av informasjon mellom bostyrere og banker var manuell, ikke digital.

Når en bostyrer starter prosessen med å søke etter boets eiendeler, sendte vedkommende som regel ut forespørsler til utvalgte banker i nærområdet der konkursen er åpnet. Disse forespørslene ble sendt på bakgrunn av på erfaring og informasjon som bostyreren måtte ha om boet. Bostyrer hadde med denne tilnærmingen ingen garanti for å nå alle banker som det konkursrammede selskapet hadde et kundeforhold til. Å få til et korrekt oppgjør, var derfor krevende.

Løsning

To adskilte tjenester ble utviklet for å løse problemet:

- Elektronisk konkursvarsel direkte til finansforetak. Med denne tjenesten kan Konkursregisteret hos Brønnøysundregistrene direkte varsle alle finansforetak om konkursåpninger, slik at finansforetakene skal kunne stenge konkursskyldnerens bankkonti.
- Utlevering av kontoinformasjon i forbindelse med konkursbehandling, integrert i Bosiden. Bosiden er et digitalt tilbud til bostyrere,

etablert av Brønnøysundregistrene i Altinn. Med denne tjenesten får bostyrere en digital oversikt over bankene som har en kunderelasjon til konkursdebitor. I tillegg får bostyrere oversikt over debtors kontoer, samt transaksjonsinformasjon og saldo for disse, fra finansforetakene for inntil 12 måneder tilbake i tid.

Felleskomponenter

Å gjenbruke felleskomponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- Kundeforholds-API: gir etatene en liste over kundeforhold.
- Autentiseringstjenester: Maskinporten gjør at finansforetaket kan autentisere og autorisere etaten som ber om informasjon.
- Andre felleskomponenter: API-katalogen gir den nye systemløsningen for bostyrerne nødvendig kontaktinformasjon til finansforetakene der konkursskyldneren hadde et kundeforhold.

Status

Konkursvarsel

- Over 100 banker og finansforetak har så langt knyttet seg til tjenesten.

- Finansforetakene som har tatt i bruk denne tjenesten, gir positive tilbakemeldinger og forteller om en forenklet prosess når det gjelder å sikre verdier i en konkursbehandling.

Tilgang til kontoinformasjon i Bosiden

- De fleste aktørene i den norske finansnæringen har tatt i bruk denne løsningen.
- Bostyrere har benyttet tjenesten på cirka 85 prosent av alle konkursbo det siste året, og det blir gjort tre til fire kontooppslag i hver bobehandling.

Gevinster

Målbare gevinster

- Løsningen gjør at både bostyrere og banker sparer tid.
- Kreditorer (som ofte inkluderer staten) kan være sikrere på at bankkontoene stenges for uttak umiddelbart, og at de faktiske verdiene i boet blir inkludert i bobehandlingen.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gir en trygghet om at investeringer blir behandlet på en ryddig måte også i de tilfeller hvor selskapet går konkurs (de faktiske verdiene i boet fordeles på rettferdig måte).
- Preventivt bidrar løsningen til at flere unndragelser blir oppdaget.

- Det er enklere for bostyrer å få en rask oversikt over boet, og tilmålt tid kan brukes på å sørge for et korrekt oppgjør.

VERGEKONTROLL

Heldigital løsning for utlevering av kontoopplysninger mellom finansforetak og vergemålsmyndighetene gir rask og standardisert informasjonsflyt

Problem

Kontroll av vergens økonomiforvaltning ble forut for prosjektet gjennomført med manuelle prosesser. Arbeidet krevde et høyt ressursuttak hos vergemålsmyndighetene. Også vergene brukte mye tid på å innhente og avlevere dokumentasjon til vergemålsmyndighetene. Det meste av dokumentasjonen var kopi av aktuelle kontoutskrifter tilhørende vergehaver. De innsendte dokumentene var lite egnet for maskinelle risikovurderinger, og det ble brukt mye tid på økonomisk kontroll av vergemålene

Løsning

Den digitale løsningen åpner for at vergemålsmyndighetene kan innhente kontoopplysninger digitalt direkte fra bankene. De digitalt mottatte dataene er egnet for maskinell risikokontroll, og vergemålsmyndighetene kan bruke tiden på saker med identifiserte risikoer for avvik i økonomiforvaltningen.

Status

DNB, SpareBank 1 Gruppen og Nordea har i 2025 levert data til vergemålsmyndigheten. De innhentede transaksjonsdataene vises for vergemålsmyndighetene i et tilpasset brukergrensesnitt med sorterings- og søkemuligheter.

Gvinster

Målbare gvinster

- Reduserer vergenes tidsbruk på rapportering.
- Reduserer bankenes tidsbruk på støtte til vergemålsmyndighetene og vergene.
- Reduserer vergemålsmyndighetenes tidsbruk på innhenting av data.

Samfunnsgevinster

- Tjenesten innebærer en betydelig økning i rettssikkerheten til vergehaver.
- Vergemålsmyndighetene mottar transaksjonsdata direkte fra kilden, i et strukturert datasett egnet for maskinell risikokontroll. Datasettene inneholder en større grad av detaljer om transaksjonene enn ordinære kontoutskrifter, noe som muliggjør langt bedre kontrollmuligheter enn tidligere.

SKATT - KONTROLL

Digital kontoinnhentingsløsning gjør at Skatteetaten kan sende elektroniske forespørsler om kontoinformasjon og transaksjonsdata direkte til bankene. Slik kan pålegg behandles automatisk, og opplysninger leveres ut i løpet av sekunder

Problem

De manuelle prosessene for å innhente kontoinformasjon og transaksjonsdata fra bankene har vært både tid- og ressurskrevende. For saksbehandlere som etterspør opplysninger, innebar praksisen omfattende arbeid med å innhente og analysere materiale. Bankene brukte på sin side betydelige ressurser på å hente frem etterspurt informasjon fra ulike interne systemer, og opplysningene ble ikke oversendt i et standardisert format.

Løsning

Digital kontoinnhenting er en løsning der kontoopplysninger sendes i standardiserte formater mellom banker og Skatteetaten.

Prosessen foregår som følger:

1. Kontrollsak besluttet opprettet.
2. Bestillingen fylles ut av medarbeider, direkte i løsningen, og det gjennomføres samtidig en kontroll av at vilkårene for utlevering er oppfylt.
3. Bestillingen sjekkes maskinelt mot Kundeforhold-API-et for å avdekke hvilke banker kontrollobjektet har konto.
4. Forespørselen sendes til de aktuelle bankene.
5. Bankene behandler forespørselen maskinelt og opplysningene blir automatisk sendt til skatteetaten i et standardisert format.

Status

Utrullingen av den digitale kontoinnhentingsløsningen er godt i gang etter at pilotperioden ble avsluttet ved utgangen av 2025. Løsningen er nå under utrulling internt i Skatteetaten.

DNB, Nordea og SpareBank 1 Gruppen er integrert i løsningen og i produksjon.

Gevinster

- Raskere innhenting av kontoopplysninger, slik at kontrollen kan gjennomføres uavbrutt.
- Mer effektiv saksbehandling, herunder analysemuligheter, fordi data leveres i et standardisert format.
- Bedre ivaretagelse av personvern. Det gjennomføres maskinell kontroll av at vilkårene for utlevering er oppfylt og all bruk logges.
- Økt sannsynlighet for å avdekke svindel.

Samfunnsgevinster

Tillit er en bærebjelke i skattesystemet og en forutsetning for at økonomi og forvaltning skal fungere effektivt og rettferdig. Økonomisk kriminalitet utfordrer denne tilliten og kan svekke legitimiteten til Skatteetaten.

Digital kontoinnhenting bidrar til mer effektiv forebygging og avdekking av økonomisk kriminalitet gjennom raskere og mer presise innhentinger av finansielle opplysninger. Dette styrker Skatteetatens evne til å utføre sitt samfunnsoppdrag, og kan samtidig bidra til økt tillit til både etaten og finansnæringen.

OPPLYSNINGER OM SIGNATURRETT OG PROKURA

Standardisering og enklere oppslag sikrer effektiv kontroll av hvem som kan signere avtaler på vegne av en virksomhet

Problem

Å sjekke hvem som har autorisasjon til å signere på vegne av en virksomhet, har tidligere vært en tungvinn, manuell prosess, med stor risiko for feil. Vedtektene for hvert selskap er tilgjengelige fra Enhetsregisteret i Brønnøysund. Tidligere måtte man selv lete opp de aktuelle bestemmelsene i vedtektene til selskapet man ville kontrollere, og disse var ofte oppgitt i fritekstformat. Mangelen på standardisering gjorde at prosessen var tidkrevende. Hele prosessen innebar samtidig en stor grad av skjønn, siden den som foretok undersøkelsen selv måtte tolke informasjonen fra vedtektene.

Løsning

Løsningen ble å strukturere og standardisere signatur- og prokura-bestemmelsene for å tilrettelegge for maskinell tilgjengeliggjøring. I arbeidet med dette prosjektet er det kartlagt 18 regler, med grunnlag i 132 fraser. Disse dekker 93 prosent av all registrert fritekst i Enhetsregisteret.

Den nye oppslagstjenesten er en tjeneste som gjør det mulig å gjøre oppslag med utgangspunkt i organisasjonsnummeret til en virksomhet, for så å få oppgitt hvilke personer som kan signere på vegne av virksomheten. Denne tjenesten har to ulike varianter, der en variant tilgjengeliggjør fødselsnummer og annen variant kun tilgjengeliggjør fødselsdato. Tjenesten består av to API-er: en oppslagstjeneste og en kontrolltjeneste.

Med kontrolltjenesten er det mulig å foreta kontroll av en virksomhets signatur og prokura med utgangspunkt i organisasjonsnummer og ett eller flere fødselsnummer.

Status

Tjenesten benyttes i dag av både offentlige og private aktører. Endring i «Lov om Enhetsregisteret» gir nå finansforetak tilgang til å få utlevert fødselsnummer og d-nummer fra Enhetsregisteret til bruk i sin virksomhet. Dette har ført til økt bruk av API-et som tilgjengeliggjør fødselsnummer.

Gevinster

Tjenesten gir samfunnet enklere og bedre innsyn i hvem som er autorisert til å representere en virksomhet ved blant annet avtaleinngåelser og opprettelse av bankkonto. I tillegg legger tjenesten til rette for å maskinelt kontrollere om en person har de nødvendige rettigheter til å signere på vegne av virksomheten, samt for andre automatiserte signeringsprosesser.

SALDO PÅ STUDIELÅN I NETT- OG MOBILBANK

Bedre oversikt over resterende studielån gir bedre kontroll over egen økonomi

Problem

Tidligere måtte man logge seg inn på Lånekassens nettsider for å se saldoen på studielånet sitt – en løsning som mange opplevde som tungvint sammenlignet med et besøk i nett- eller mobilbanken. Dette kunne i verste fall føre til en økning i saker som Lånekassen måtte sende til inkasso, som følge av at kundene ikke hadde god nok oversikt over sin egen privatøkonomi.

Løsning

Lånekassens kunder kan nå enkelt sjekke saldoen på studielånet sitt direkte fra nett- og mobilbanken eller en annen økonomiapp. Etter at kunden har gitt samtykke via Altinn, kan Lånekassen utlevere informasjon om studielånet. Denne informasjonen kan deretter vises i nettbanken, mobilbanken eller en annen økonomiapp.

Felleskomponenter

Å gjenbruke komponenter fra andre prosjekter bidrar til høyere grad av effektivisering. I denne løsningen brukes følgende felleskomponenter:

- Autentiseringstjenester: ID-porten gir sikker autentisering av kunden.
- Altinn – samtykkeløsningen: gjør at kunden digitalt kan samtykke til at en bank/virksomhet kan vise studielån fra Lånekassen.

- Autentiseringstjenester: Maskinporten sørger for sikker autentisering og tilgangskontroll for datautveksling mellom virksomheter. Komponentene kontrollerer tilgang for finansforetak som ber om informasjon fra Lånekassen.
- Altinn – delegeringstjenesten: gjør det mulig for banker/virksomheter å gi systemleverandør tilgang til å sende forespørsler til Lånekassen på vegne av banken/virksomheten.

Status

Saldo på studielån i nett- og mobilbank har nå vært i produksjon siden 2020, og Lånekassen erfarer at tjenesten er stabil i drift. Det er totalt 63 finansforetak som har knyttet seg til tjenesten og dermed kan vise saldo på studielån på sine digitale flater.

I SpareBank 1 Gruppen har over 160 000 kunder tatt i bruk tjenesten. Av 3 200 kunder som har gitt tilbakemelding, har 94 prosent gitt tjenesten «tommel opp». Ifølge SpareBank 1 Gruppen er det sjelden at en tjeneste blir så godt mottatt og raskt tatt i bruk av kundene.

Lånekassen utforsker nye muligheter for tjenesten, deriblant en funksjonalitet som gjør det mulig å søke om betalingsutsettelse og finne mer grunnleggende informasjon om studielånet.

Gevinster

Målbare gevinster

- Gjennom økt bevisstgjøring om studielånet har Lånekassen redusert andelen nye kundeforhold som ender i inkassosaker. Dette har bidratt til forbedrede økonomiske resultater for Lånekassen og færre låntakere som får ekstra økonomisk belastning i form av purregebyr og inkassosaker.
- Lånekassen har beregnet at antallet førstegangspurringer fra januar 2020 til januar 2021 gikk ned med 38 prosent.
- I 2024 gjennomførte Lånekassen et uttrekk som viste 150 000 aktive samtykker på tjenesten.

Samfunnsgevinster

- Løsningen gir både brukerne og bankene/Lånekassen ekstra trygghet, samtidig som den gir brukerne bedre kontroll på egen økonomi, og reduserer dermed risikoen for mislighold.
- Kunder av Lånekassen unngår ubehagelige overraskelser når de søker om boliglån, for eksempel at de glemmer at de har et studielån som kan redusere det de kan få i lån (mindre egenkapital enn antatt).

KONTAKTINFORMASJON

Programkontoret i DSOP

Georg Olav Ramstad, Bits
Tlf: 995 13 898

E-post: georg.ramstad@bits.no

Mona Hovland Jakobsen, politiet
Tlf: 918 77 642

E-post: mona.hovland.jakobsen@politiet.no

Torun Wahl, Finans Norge
Tlf: 930 02 549

E-post: torun.wahl@finansnorge.no

Frithjof Indseth, Skatteetaten
Tlf: 913 28 166

E-post: frithjof.indseth@skatteetaten.no

Ulrik R. S. Holmsen, Nav
Tlf: 915 43 792

E-post: ulrik.r.s.holmsen@Nav.no

**Bredo Swanberg,
Digitaliseringsdirektoratet**
Tlf: 906 09 520

E-post: [breda.erik.swanberg@digdir.no](mailto:bredo.erik.swanberg@digdir.no)

Øystein Høydalsvik, Kartverket
Tlf: 482 01 183

E-post: oystein.hoydalsvik@kartverket.no

Pål Unanue-Zahl, kommunikasjon
Tlf: 997 37 951

E-post: pal.unanue-zahl@digdir.no

Jan Fredrik Håvie, Skatteetaten
Tlf: 901 15 110

E-post: janfredrik.havie@skatteetaten.no

**Jan Otto Johansen,
Brønnøysundregistrene**
Tlf: 992 62 631

E-post: joj@brreg.no

Siri Rundberget, sekretariat
Tlf: 403 42 846

E-post: siri.rundberget@bits.no

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DSOP

DIGITAL SAMHANDLING OFFENTLIG PRIVAT